

Myytti liikakansoituksesta, osa 2

Ennen 1970-lukua, malthuslaisuus erilaisissa historiallisissa muodoissaan väitti perustuvansa tilastollisesti todistettavaan kaavaan: siihen että väestö kasvaa geometrisesti samalla kun ruuantuotanto kasvaa vain aritmeettisesti. Samalla anti-malthuslaiset saattoivat kumota sen käyttämällä faktoihin perustuvaa tietoa. Väittelyt malthuslaisten ja heidän vastustajiensa välillä perustuivat siis empiirisiin tutkimuksiin ja rationaaliseen tutkimukseen ihmisten leviämisestä (siitä huolimatta, että malthuslaiset epäonnistuivat tuoda mukaan yhteiskunnallisia seikkoja, jotka saattaisivat joko edistää tai estää väestönkasvua). Anti-malthuslaiset saattoivat empiirisesti käydä läpi saatavilla olevan ruuan ja tehdä käytännöllisiä toimia tuon varannon kasvattamiseksi; ruuan tuotantoa voitiin arvioida käsittelemällä teknologisia innovaatioita, jotka paransivat tuottavuutta. Maa-alaa, joka oli saatavilla viljelylle saatettiin tutkia ja laittaa käyttöön usein minimaalisella ekologisella vahingolla. Lyhyesti sanoen, pro- ja anti-malthuslaiset argumentit tapahtuivat järjelle perustuvalla diskurssi kentällä ja ne asetettiin faktojen tarkistamisen alaiseksi.

Nykypäivänä tämä tilanne näyttää muuttuvan radikaalisti. Aggressiivisen irrationaalisuuden ja mystisismien aikakautena, aikaisemmat empiiriset arvioinnit muuttuvat yhä epärelevantimmiksi. 1980-luku on nähnyt New Agen ilmaantumisen, tai itseasiassa mystisen malthuslaisuuden, joka ei vetoa järjenkäyttöön oikeuttaakseen oman epämoraalisuutensa ja välinpitämättömyytensä ihmisten kärsimykselle. Suhde väestön ja ruuan välillä joutuu täydellisen mystifioinnin kohteeksi. Tässä sijaitsee nykyisten tilastotietoja käsittelevien keskustelujen suurin ongelma.

Usein tämä näkemys nousee esiin hyveellisenä huolena ihmisten kärsimyksistä, jota voitaisiin helpottaa jos oletettavasti “ylikansoitettut” alueet alkaisivat käyttämään eri väestökontrollin muotoja. Tämä näkemys voi olla yhtä aito kuin naivikin. Kuitenkin kun tätä viedään vielä eteenpäin—kuten usein tehdään—se voi muodostua pahanlaatuisiksi tilastotieteelliseksi eetosiksi, joka väittää että on tarpeellista estää niitä väestöjä, jotka ovat vajoomassa krooniseen nälänhätään nousemasta ja ylikuormittamasta ihmisten

“pelastusvenettä.”

Biosentrisyys ja New Age malthuslaiset

Jos aikaisemmat keskustelut väestömäärästä oli juurrutettu järjellä tapahtuvaan diskurssiin, niin nykyinen malthuslaisten joukko on taipuvaisempi mystifioimaan väestön ja ruuan saatavuuden välisen suhteen. Ihmisolennot nähdään usein biosfäärin “syöpänä”, voimana joka aiheuttaa ekologista epätasapainoa ja planeetan tuhoutumisen. Maapallo muutetaan jumalaksi kaikkialle ulottuvana “Gaiana”. “Gaialle” annetaan mystinen “tahto” ja jumalaiset voimat jotka toimivat vastavoimana yhteiskunnallisesti abstraktille “ihmiskunnalle”, jolla ei ole mitään sukupuolista, luokka, etnisyys tai yhteiskunnallista statusta. “Gaia” voi sitten aiheuttaa tälle yhteiskunnallisesti erottelemattomalle “Meille” kostavia toimia kuten nälänhätää, sotaa tai ajan-kohtaisemmin malthuslaisessa kostojen valikoimassa, AIDS epidemian. Tätä näkemystä vastaan ei voi väitellä; se on täysin irrationaalinen.

Asetettuna tähän pahantahtoiseen muotoon, ekomystiset malthuslaiset kuusikymmenluvun jälkeisellä ajalla ovat taipuvaisia pelkistämään ihmisten epäonnen ja sen yhteiskunnalliset juuret eko-teistiseen maailmanloppuun. Perinteinen malthuslainen numeropeli antaa tietä New Age moraalisuuden draamalle, jossa nälän yhteiskunnalliset juuret jäävät sanomattomien yli-luonnollisten syiden varjoon. Kaikki tämä tehdään ekologian teistisen version nimeen—joka ironista kyllä perustuu karkeasti antropomorfiseen persoonallisuuden asettamiseen maapallolle jumaluutena.

Periaatteessa, malthuslaiset ja suurin osa sen myöhemmistä versioista ovat väittäneet että ihmiset lisääntyvät loputtomasti, kuten murmelit, kunnes ne kohtaavat “luontaiset rajat”, jotka ruuan tuotanto aiheuttaa. “Biosentrisyys” on tarjonnut uuden kujeen; biosentrisen näkemys siitä että ihmiset eivät ole “sisäiseltä” “arvoltaan” sen kummempia kuin muutkaan eläimet tarjoaa auttavan käden malthuslaisuudelle. Koska kun nämä “luontaiset rajat” on saavutettu, “Gaia” määrää jollain oudolla äänellään, että nälänhädän ja kuoleman täytyy tapahtua kunnes väestömäärä on tyhistetty tuon nimenomaisen alueen “kantokyvyn” tasolle.

Pelkistämällä tarpeen yhteiskunnalliselle hienostumiselle biologisella yksinkertaisuudella, biosentrismin laaja ihmisten “arvon” ja ei-ihmisten “arvon” identifointi kieltää lajiltamme sen suunnattoman roolin jonka käsitteellinen ajattelu, arvot, kulttuuri, ekonomiset suhteet, teknologia ja poliittiset instituutiot esittävät kirjaimellisesti määrittämässä yhtäältä planeetan “kantokykyä” ja toisaalta vaikuttamalla ihmisten käytökseen sen kaikissa muodoissaan. Hätkähdyttävällä järjettömyydellä sosioekonomiset seikat pyyhitään jälleen kerran pois ja niiden paikalle asetetaan karkea biologismi, joka samaistaa ihmisten “sisäisen arvon” murmeleiden, tai käyttäkseni biosentrisyyden perustan lempieläimiä—susien, karhujen, puumien ja muiden kanssa.

Kaksi hyvin tärkeää johtopäätöstä seuraa tämän kaltaisesta hyvin yksiuotteisesta ajattelusta. Ensimmäinen on ihmisten samankaltaistaminen eihmisten kanssa niiden “sisäisen arvon” mukaan. Kuitenkin jos ihmiset eivät ole “sisäisesti” sen parempia kuin murmelit, niiden ennenaikainen kuolema on ainakin moraalisesti hyväksyttävissä. Itseasiassa niiden kuolema saattaa olla jopa biologisesti haluttavaa “kosmisessa” asioiden järjestyksessä—toisin sanoen pitääkseen “Gaian” tiellä ja onnellisena. Väestökontrolli voi silloin kulkea pelkästä ennaltaehkäisevästä neuvosta harkittuun huolenpidotta jättämiseen, hoivaten “hyväksyttävää” nälänhädän astetta ja toivottaen joukko-kuolemat nälänhädestä. Tämän kaltainen tilanne tapahtui Euroopassa kun kammottava Irlantilainen perunarutto tapahtui 1840-luvulla, kun kokonaiset perheet kuolivat suurilta osin koska tehtiin malthuslaisia väitteitä “luontaisen asioiden kulun” “väliintuloa” vastaan.

Sitä tekevätkö biosentrisyyden mystiset laskelmat ihmisten ja murmeleiden arvosta tietä tulevaisuuden Auschwitzille ei ole vielä nähty. Kuitenkin “moraalinen” perusta sille, että annetaan miljoonien ihmisten kuolla nälkään on perustettu korkojen kera, ja sitä edistetään omahyväisesti “ekologian” nimien.

Toinen biosentrisestä mystisyydestä seuraava johtopäätös on yritys heikentää ihmisten väliintuloa luontoon sellaisenaan. Monilla biosentristeilla on kaiken kattava olettamus, että ihmisten väliintulo luontoon on yleisesti ottaen huono asia ja että “Gaia tietää parhaiten.” Tällä mystisellä olettamuksella “tietävästä” Gaiasta, jolla on yli-inhimillinen persoonallisuus, maanjäristys joka tappoi kymmeniä tuhansia Armenianlaisia voidaan helposti oikeuttaa “Gaian vastaukseksi” liikakansoitukseen.

Ei mitenkään yllättävästi eri ympäristöryhmät, jotka ovat tehneet biosentrisyydestä keskeisen kohdan filosofioissaan kallistuvat passiivisvastaanottavaan mystisismiin. Heideggerin turruttava “avoimuus Olemiselle”, Spinozan fatalismi ja erilaiset Aasialaiset teologiat, jotka pyytävät meitä antautumaan mielettömälle hiljaiselolle ovat muuttuneet trendikkäiksi ja sumentavat ekologisia aiheita mystisillä äänensävyillään. Kuljemme siis kehämäisen järjenkäytön ympärillä, joka alistaa ihmisten toiminnan yliluonnolliselle pääosin myyttisen toiminnan maailmalle. Seuraamus tästä on että toiminta sellaisenaan muuttuu pitkälti kyseenalaiseksi niistä yhteiskunnallisista olosuhteista huolimatta siitä missä se tapahtuu.

Nimenomaan aikana jona tarvitsemme mitä suurinta ajatusten selkeyttä ja järjelle perustuvaa harkintaa ratkaisemaan ne suunnattomat ympäristölliset ongelmat, jotka uhkaavat planeetan tasapainoa, meitä pyydetään taipumaan täysin mysteerinomaisen “Gaian” “tahdon” edessä, joka toimii paralysoidakseen ihmisten tahdon ja pimentämään ihmisten havainnointikykyä teistisillä khimairoilla. Kyky ajatella selkeästi ne ristiriitaisuudet, jotka tämä mentaliteetti luo tukitaan teistisillä pyynnöillä mystisyyteen, joka asettaa logiikan ja järjenkäytön pannaan.

Toinen dilemma nousee esiin kun merkittävä ekologinen runoilija, joka

on omaksunut syvän ekologian, voi väittää (kuten hän kuulemma on), että jotta ihmiskunta voi elää samanaikaisesti karhujen ja mammuttipetäjien kanssa, Kalifornian väestöä täytyy vähentää miljoonaan. Kyse ei ole enää alueen aineellisesta “kantokyvystä”, joka määrittää sen ihmisväestön jonka se voi elättää. “Kantokyky” itsessään tulee kirjaimellisesti ruumiittomaksi ja uudelleenmuotoilluksi ekomystisellä tavalla “erämaana”, joka saa itselleen yli-inhimillisiä, jopa mysteerisiä ominaisuuksia. Enää ei vaikuta siltä että ihmiset tungeksivat erämaan päälle, vaan pikemminkin erämaan oletetaan tungeksivan ihmisten päälle.

Tämä vastakkainasettelu “alkuperäisen” erämaan ja ihmisyyden ja ihmiskunnan yhteiskunnallisen “toisen luonnon” välillä on täysin ajassa taaksepäin kulkevaa. Näkökanta perustuu myyttiin, että ihmiskunta on vieras luonnon evoluutiolle—että itseasiassa ihmiskunnan sosiaalisella “toisella luonnolla” ei ole mitään tekemistä biologian oletettavasti lumotun “ensimmäisen luonnon” kanssa. Kaksi vuosisataa vanhalle Valistukselle, ihmiskunta oli — ainakin potentiaalisesti— luonnon ääni ja sen paikka oli mitä korkein siinä määrin missä yhteiskunta oli järjelle perustuva ja inhimillinen.

Mystiset malthuslaiset

Alamme nykypäivänä kuulemaan toisenlaista viestiä. “Ihmisrotu voi ajautua sukupuuttoon,” Dave Foreman julistaa, “enkä minä tule vuodattamaan kyyneliä sen puolesta.” Vaikkakin tämä voi vaikuttaa absurdilta, niin tämä näkemys ei ole harvinainen. Itseasiassa se on epäsuorasti mukana huomattavassa määrässä ekomystikkojen ja ekoteistien ajattelua.

Se mikä on tärkeää on, että kun harmaakarhut asetetaan samalle viivalle kuin ihmiset biosentrisyyden nimissä—enkä koita tässä puolustaa karhujen “sukupuuttoon ajamista”—näemme jotain, joka ei ole suurempaa herkkyyttä elämälle yleensä, vaan mielen turruttamista ihmisten kärsimykselle, tietoisuudelle, persoonallisuudelle ja sille potentiaalille, joka ihmisillä on tietää ja ymmärtää minkä lähelle mikään toinen elämänmuoto ei pääse. Kattavan persoonattomuuden ja irrationaalisuuden aikakautena, ihmisten persoonallisuuden ja ihmisten järjen käytön arvo lakkaa olemasta arvokasta.

Luonnon kunnioittaminen, jopa muiden elämänmuotojen elämän arvostaminen, ei tarjoa mitään takuita siitä että ihmiset laskettaisiin “elämään-suuntautuneen” mytologiaan mukaan, siitä huolimatta mitä nykyinen ekomystikkojen ja ekoteistien joukko väittää. Klassinen esimerkki tästä on se mitä Robert A. Pois kutsuu “nerokkaaksi mystisyyden järjestämiseksi” Natsien liikkeessä. Natsismi ikävä kyllä, oli enemmän kuin vain nerokas. Hitlerin Mein Kampf sisälsi vakavan, tai itseasiassa “kosmisen” näkemyksen että “tämä planeetta on liikkunut eetterin halki miljoonien vuosien ajan ilman ihmisolentoja ja se voi tehdä niin jälleen jonain päivänä, mikäli ihmiset unohtavat että he ovat korkeimman olomuotonsa velkaa, ei muutamien hullujen

ideologioiden ajatuksille, vaan Luonnon ankarien ja jäykkien lakien tietämykselle ja armottomalle käytölle.” Alfred Rosenberg, natsi-ideologi vailla vertaa, raivosi Juutalaista “dualismia” vastaan ja vannoi uuspakanallisen panteismin nimeen “luomaan sillan hengen ja aineen välille luonnon jumalaistamisen kautta,” lainatakseni Poisin tiivistelmää. Tämän kaltaista kieltä voidaan löytää eri asteisina vahvuuksina syväekologioiden, ekomystikkojen ja ekoteistien kirjoituksista nykypäivänä, jotka varmasti kieltäytyisivät mistään yhteydestä natsismiin ja jotka vannoisivat heidän luomansa kulttuurillisen perinnön olevan viatonta.

Heinrich Himmler, joka käytti koko SS:n koneistoa laajassa operaatiossa tappaa systemaattisesti miljoonia ihmisiä, kannatti tätä näkemystä intohimoisesti. “Ihmiset”, hän sanoi SS johtajilleen Berliinissä kesäkuussa 1942, natsien kansanmurha toiminnan huipulla, “eivät ole mitenkään erikoisia.” Ironista kyllä hänen hyinen humanismin hylkäämisensä sai kiihkeän vastineensa hänen intohimoisesta rakkaudestaan eläimiin. Tämän takia Himmler valitti metsästäjälle, eräälle Felix Kerstenille, “Kuinka voit saada nautintoa, Herr Kersten, ampumalla suojasta eläinraukkoja, jotka parveilevät metsän reunalla, viattomina, haavoittuvina ja pahaa-aavistamattomina? Se on pelkkää murhaa. Luonto on niin ihmeellisen kaunis ja jokaisella eläimellä on oikeus elää.” Tämän kaltainen intohimo eläinten “oikeuksiin” on usein ihmisvihamielisen kolikon vastakkainen puoli. Itseasiassa, ihmiskunnan vihaaminen on usein vahvistanut eläinten ihannointia, samoin kuin sivistyksen vihaaminen on usein vahvistanut hypertunteellista “naturalismia.”

Olen tuonut esiin yli-inhimillisen “naturismin” varjoisaa maailmaa viitatakseni siihen vaaralliseen maahan, jonka päällä monet ekomystikot, ekoteistit ja syväekologit kävelevät ja niihin vaaroihin, jotka nousevat esiin kun jo valmiiksi “minimalisoitua” yleisöä turrutetaan, käyttäkseni Christopher Laschin termiä. Kuten jo kuolleen Edward Abbeyn tuomio Latinalaisten “geneettisestä alempiarvoisuudesta” ja jopa “Heprealaisesta taikauskosta” vihjaa, he eivät ole immuuneja vaaralliselle juomalle sen itsensä takia. Tämä juoma muuttuu hyvin räjähdysherkäksi kun se sekoitetaan mystisyyden kanssa, joka korvaa ihmiskunnan potentiaalinen luonnon järjellisenä äänenä kaiken kattavalla “Gaialla”, ekoteismillä joka kieltää ihmisiltä heidän erityisen paikkansa luonnossa.

Luonnon kunnioitus ei ole mikään takuu sille, että seurakunta kunnioittaa elämää yleensä, ja muiden elämänmuotojen kunnioitus ei ole mikään takuu sille, että ihmiselämä saa sen kunnioituksen minkä se ansaitsee. Tämä on erityisen totta kun palvonnan juuret on deifikaatiossa—ja antautuneessa palvonnassa—missä tahansa muodossa, varsinkin kun siitä tulee korvike yhteiskunnalliselle kritiikille ja yhteiskunnalliselle toiminnalle.

Tilastotiede ja yhteiskunta

Marx teki vakaan huomion siitä, että jokaisella yhteiskunnalla on oma “laki väestöstään”. Kun porvaristo tarvitsi työvoimaa varhaisina vuosinaan käyttämään teollisia keksintöjään, ihmisten elämästä tuli yhä enemmän “pyhää” ja kuolemantuomiota annettiin enimmäkseen murhista. Ennen sitä nainen Bostonissa hirtettiin itseasiassa vain kenkäparin varastamisesta. Automaattisen ja automatisoitujen koneiden aikakaudella ihmisten elämästä tuppaa tulemaan halpaa—huolimatta kaikista hurskauksista, jotka on lausuttu sodan kauheudesta. Yhteiskunnallinen logiikka johon kuului väestön tappaminen, sekoittuneena patologiseen anti-semitismiin, ohjasi Hitleriä vielä enemmän kuin hänen mystinen “naturisminsa”. Tilastotieteellinen lainsäädäntö on aina ilmaisu yhteiskunnallisesta käytännöstä ja siitä yhteiskuntatyypistä, jossa kyseinen väestö elää.

Yksi kaikkein häiritsevimmistä puolista syväekologissa teoreetikoissa, Earth Firstin! johtajissa, ekomystikoissa ja ekoteisteissa on se määrä, jolla he mitätöivät yhteiskunnallisten seikkojen tärkeyden ekologissa ja tilastotieteellisissä aiheissa—ikään kuin he ruumiillistaisivat ne mitä mystifioidimmassa keskiluokkaisissa muodoissaan. Tämä on käytännöllistä sen helppouden mukaan, jolla heidän ajatuksensa hyväksytään yhteiskunnallisen taantumuksen aikakaudella sekä heidän näkemystensä räikeässä yksinkertaisuudessa naiviuden ja yhteiskunnallisen lukutaidottomuuden aikakaudella.

William Petersen, vakava tilastotieteilijä, on varovaisin vivahtein ilmaissut sen mitä hän kutsuu “Some Home Truths About Population” (joitakin totuuksia väestöstä) viime aikaisessa *American Scholar* lehden numerossa. Poliittisilla seikoilla voi, hänen mukaansa, olla laajempi rooli viimeaikaisissa nälänhädissä kuin taloudellisilla tai edes ympäristöllisillä seikoilla. “Mozambikilla, joka vähän aikaa sitten nimettiin maailman köyhimmäksi valtioksi, on rikas maaperä, arvokkaita mineraaleja ja hieno rannikko,” Petersen kirjoittaa. “Se että sen BKT on pudonnut puoleen menneen viiden vuoden aikana ja että sen ulkomaanvelka on noussut \$2.3 miljardiin, täytyy katsoa sen kommunistihallituksen ja naapurina olevan Etelä-Afrikan epätasoitteiden tekojen syyksi. Suurin piirtein neljäntoista miljoonan väestöstä, useampi kuin yksi kymmenestä olisi turvapaikanhakija, tien päällä pakenemassa sisällissotaa, mutta löytämättä turvapaikkaa mistään.”

Vielä osuvampi on Sudanin tapaus, maan jota aikanaan ylistettiin sen maanviljelyksen hedelmällisyyden johdosta. Sudania pidetään tällä hetkellä kuvottavana huonon hallinnon esimerkkitaipauksena, pitkälti Uuden-Britannian kolonialistisen puuvillan viljelyyn sitoutumisen perinteen ja Maailmanpankin agribisneksen kehitykselle tarkoitettujen lainojen seurauksena. Paine pankin puolelta puuvillantuotannon lisäämiseksi myöhäisellä 1970-luvulla tasoittamaan maksukelpoisuus ongelmia, nousevan öljyn vaikutusta pitkälti mekanisoidussa maanviljelytavassa, ja merkittävässä laskussa kotona kasvatetuissa ruokavarannoissa—kaikki nämä yhdistyivät luomaan yh-

den kaikkein karmeimmista nälänhädistä pohjois-Afrikassa. Yhteispeli laskevien puuvillan markkinahintojen, Maailmanpankin väliintulojen, ja yritysten edistää Amerikkalaisen vehnän myyntiä—viljalajin jota olisi voitu kasvatuttaa Sudanissa jos maata ei olisi pakotettu kasvattamaan lajeja maailman markkinoille—vaati lukemattomia elämiä nälänhädässä ja loi suunnatonta yhteiskunnallista lannistumista kotona.

Tätä draamaa, jonka malthuslaiset yleensä selittävät “todistusaineistona” väestönkasvusta tai jota ekomystikot pitävät “Gaiian” tuomiopäivän omaisena toimenä, oletettavasti synnillisten maan väärinkäytösten takia, käydään läpi huomattavassa osassa kolmatta maailmaa. Luokkakonfliktit, jotka voivat hyvinkin olla nälkää näkevien ihmisten edessä olevien ongelmien juuri, muuttuvat malthuslaisten käsissä tilastotieteellisiksi joissa nälkää näkevä maaseudun väki asetetaan lähes yhtä köyhtynyttä kaupunkilais väkeä vastaan, maattomat pakolaiset lähes yhtä maattomia pienviljelijöiden joukkoa vastaan— tämä kaikki immunisoi kritiikiltä Maailmanpankin, Amerikkalaisen agribisneksen ja välittäjänä toimivan porvariston.

Jopa ensimmäisessä maailmassa jossa tilastotieteelliset profiilit paljastavat kasvavan vanhojen ihmisten joukon nuorten tullessa harvinaisemmiksi, lobbajaryhmät kuten Americans for Generational Equity (AGE) uhkaavat avata reiän yhteiskunnan tukia saavien ja niitten nuorten aikuisten välille, jotka oletettavasti “maksavat laskun”. Melkein mitään ei sanota taloudellisesta järjestelmästä, suuryrityksistä tai hullusta kulutuksesta aseistukseen ja “elämän hallinnan” tutkimukseen, jotka käyttävät suunnattomia tuloja ja korvaamattomia resursseja.

Väestö voi hyvinkin kasvaa syistä, joilla on vähemmän tekemistä lisääntymisbiologian kanssa kuin mitä sillä on kapitalistisen talouden kanssa. Tuhoa perinteinen kulttuuri—sen arvot, uskomukset ja sen identiteetti—ja väestön kasvu voi jopa ylittää suunnattomat esiteolliset kuolinluvut. Elinodotukset voivat hyvinkin heiketä kun absoluuttinen ihmisten määrä kasvaa huomattavasti. Tämä tapahtui Teollisen vallankumouksen huonoimpina vuosina merkittävien tuberkuloosi ja kolera pandemioiden aikana, puhumattakaan niistä hirviömäisistä työskentely olosuhteista, jotka toistuvasti harvensivat vasta ilmestyvän proletariaatin lukuja. Ekologialla, ja alueen “kantokyvyllä”, ja kaikkein vähiten “Gaialla”, on vain hyvin vähän tekemistä yhteiskunnallisen lannistumisen ja kulttuurillisten lisääntymisen rajoitteiden rikkoutumisen kanssa. Talous ja juuriltaan revityn maaseudun väestön riisto ovat ne oikeasti ratkaisevat seikat, vaikkakin ne voivat vaikuttaa latteilta ekomystisyyden ja syväekologian “kosmisessa” maailmassa.

Olosuhteet voivat kuitenkin löytää tasapainon ja, olettaen että saavutetaan parempi elämänlaatu, johtaa suhteellisen vakaaseen tilastolliseen tilanteeseen. Viime aikoina täysin uudet seikat ovat ilmaantuneet, jotka saattavat johtaa negatiiviseen väestönkasvuun. En viittaa tässä ainoastaan pienen perheiden ja hienostuneemman elämäntavan haluun, ja yksilöllisen lapsen kehityksestä huolehtimiseen sen sijaan että kaitsettaisiin laajaa lapsijoukkoa,

vaan ennenkaikkea naisten vapautumisiikkeisiin ja nuorten naisten pyrkimykseen olla muutakin kuin pelkkiä lisääntymistehtaita.

Tilastollisessa siirtymässä muutokset perinteisistä maaseututalouksista moderneihin teollisiin ja urbaaneihin talouksiin kuuluu muutos korkean hedelmällisyyden ja kuolleisuuden olosuhteista sellaisiin jossa molemmat ovat matalia. Tilastollista muutosta on George J. Stolnitz, vakava tilastotieteilijä, kutsunut “kaikkein kattavimmaksi ja parhaiten dokumentoiduksi historiallisesti suuntaukseksi nykyaikana.” Se mitä tähän johtopäätökseen tulee lisätä on ratkaisevan tärkeä varaus: tarve parantaa tämän muutoksen tekevien ihmisten elämän olosuhteita—yleisesti ottaen, parannus jonka työväenliike ja yhteiskunnallisista aiheista kiinnostuneet opettajat, terveydenhuollon tekijät, ja radikaalit järjestöt tekivät. Mikäli tilastotieteellinen muutos ei ole vielä tapahtunut kolmannessa maailmassa (kuten väestöpommiteorian kannattaja David Brower on ehdottanut), se johtuu pitkälti koska puolifeodaaliset eliitit, sotilaalliset pikkujohtajat ja vahingollinen kotimainen porvaristo ovat ankarasti tukahduttaneet yhteiskunnallisia muutosliikkeitä. Tämä on todistusaineistoa syväekologian, ekomystisten ja ekoteististen akolyyttien uskomattomalle sokeudelle ja älylliselle karkeudelle, että tilastollisen siirtymän käsite on pitkälti kuitattu merkityksettömänä, ilman mitään yritystä ottaa huomioon tulehtuneita hökkelikyliä, jotka ympäröivät joitakin suurimmista kolmannen maailman kaupungeista.

Samalla suhteelliset parannukset elämän aineellisissa olosuhteissa ensimmäisessä maailmassa eivät ole tuottaneet kattoon kipuavaa väestön kasvua, jonka voi olettaa löytävänsä banaanikärpästen ja murmeleiden tapauksissa, vaan pikemminkin laskevaa kasvua. Länsi-Euroopassa väestön enemmistö on kaukana nälän näkemisestä vaikka menneiden vuosikymmenien malthuslaiset ennustivat kasvavaa väestökasvua ja sitä seuraavia nälänhätii—varsinkin Englannissa ja Saksassa. Syntyvyysluvat Saksassa, Tanskassa, Itävallassa, Unkarissa ja jopa katolisessa Italiassa ja Irlannissa ovat joko laskeneet alle väestön kansallisen korvaamisasteen tai lähestyvät nollaa väestökasvua. Ruuantuotanto on vuorostaan vastannut tai ollut yli kasvavan väestön tarpeen. Viljantuotanto nousi 12 prosenttia vuodesta 1975. Jopa Intia, niin sanottu “huonoin mahdollinen tapaus”, kolminkertaisti viljantuotantonsa vuosien 1950 ja 1984 välillä.

Suuri osa samankaltaisuudesta väestönkasvun ja ankarien elämän olosuhteiden välillä on pitkälti maanomistustapojen syytä. Eteläisessä Aasiassa, missä väestönkasvuaste on korkea, 30 miljoonaa maaseudun kotitalouksista ei omista tai omistaa vain hyvin vähän maata. Nämä numerot kattavat lähes 40 prosenttia kaikista tuon alueen talouksista. Samanlaisiin lukuihin voi viitata Afrikan ja Latinalaisen Amerikan tapauksissa. Maan jako on kolmannessa maailmassa niin vahvasti kallistunut kaupallisen maanviljelyksen ja eliitti maanomistajien puolelle (he ovat muuttaneet maaseudun väestön käytännössä maaorjiksi), että ei voi enää puhua “väestöongelmasta” puhtaasti numeerisilla käsitteillä ilman että puolustelee ankaria luokkia ja yhteiskun-

nallisia epäsuhtia.

Tuleeko ekologiasta ankara oppi?

Erotettuna yhteiskunnallisista juuristaan, ekologiasta voi helposti tulla ankara oppi. Malthuslaiset—niin nykyaikojen kuin aikaisempienkin—usein omasivat hengen ilkeyden joka sopii täysin kahdeksankymmentäluvun “minämyös” juppihenkeen. Otetaan esimerkiksi seuraavat katkelmat arvostetun biologin William Vogt:n *The Road to Survival* kirjasta, joka julkaistiin sukupolvi sitten. Ennakoiden myöhempiä kirjoituksia, hän vakuutti että “laaja-alainen bakteerisodankäynti voisi olla tehokas, vaikkakin raju, keino maapallon metsien ja viheriöiden takaisin saamiseksi.” Tämän lisäksi kovemmin iskevässä katkelmassa hän lisää että Yhdistyneiden kansakuntien Ruoka ja Maatalous järjestön ei tulisi “antaa kuljettaa ruokaa pitääkseen elossa kymmentä miljoonaa intialaista ja kiinalaista tänä vuonna, vain että viisikymmentä miljoonaa voi kuolla viiden vuoden päästä”—tämä on synkän “hyvantahtoisuuden” muoto, joka toistuu kahdeksankymmentäluvun malthuslaisessa kirjallisuudessa. (Se että tämän kaltainen ennustus, kuten monet muut jotka vanhemmat malthuslaiset ovat sanoneet, oli täysin virheellinen ja vastuuton ei koskaan tunnu vaikuttavan uusiin malthuslaisuuden kannattajien sukupolviin.)

Nämä ohjeet enimmiltään haihtuivat pois muodista kuusikymmentäluvulla kun yhteiskunnalliset levottomuudet kolmannessa maailmassa alkoivat kasvamaan ja tekemään niistä kyseenalaisia ja kun kylmä sota vaati uusia poliittisia sitoumuksia ulkomailla. Vuosi 1968 ei kuitenkaan ollut tärkeä ainoastaan radikaalille politiikalle, vaan myös vuosi jolloin taantumuksellinen politiikka alkoi. Tuona vuonna, kenties ensimmäisenä ilmauksena liikkeestä oikealle oli Paul R. Ehrlichin *The Population Bomb* kirjan julkaisu ja suunnaton menestys, se sai kolmetoista painokertaa kahdessa vuodessa ja synnytti armeijan väestöpommiteorian kannattajia.

Se seikka että syväekologit kuten George Sessions ja Bill Devall kutsuvat Ehrlichia “radikaaliksi ekologiksi” on mustan huumorin rajamailla. Kirja vaikuttaa vieläkin kuin riehuva pyörremyrsky, kuin hulluksi tekevä räjähdys sappea ja myrkyä. Kuvaus ihmisten kurjuudesta Delhissä, jossa “ihmiset” (sana jota käytetään ivallisesti lähes jokaisessa lauseessa ensimmäisellä sivulla) nähdään “kyläilemässä, väittelemässä ja huutamassa,” “työntäen käsiään taksin ikkunoista, kerjäten ... ulostaen ja virtsaten,” Ehrlich ja perhe näyttävät olevan pyörreksissä vastenmielisyydestä “ihmisiä, ihmisiä, ihmisiä, ihmisiä” kohtaan. Tuntemme—ja tämä välittyi enemmistölle kirjan kirjan Amerikkalaisista lukijoista—että olemme tulleet toiseen maailmaan Ehrlichin auvoisasta opistoalueesta Stanfordin yliopistolla. Näin tapahtui, meille kerrotaan, että Ehrlich sai tietoonsa “ylikansoituksen tunteen”, lyhyesti sanoen tunteen vastenmielisyydestä joka täyttää koko kirjan.

Tämän jälkeen “radikaaliekologimme” riehuu ihmisvihamielisyttään. Kolmas maailma riistetään persoonallisuudesta tietokoneaikakauden lyhenneillä kuten “UDC” (underdeveloped countries); lääketieteellisiä edistysaskelia kuvataan “kuolemanhallinnan” muotoina; ja saasteongelmia voi kaikkia seurata “*liian monien ihmisten olemassaoloon*” (Ehrlichin korostus). Kammottavat skenariot käyvät balettiin toistensa kanssa, josta kummasti puuttuu merkittävämmät viittaukset kapitalismiin ja alati kasvavan kasva-tai-kuole talouden vaikutuksiin. Lukuunottamatta tavanomaista vaatimusta lisäverotukseen niille, jotka “lisääntyvät” liiallisesti, tarpeelle saada ehkäisykeinoja, ja valistavalle työlle perhesuunnittelusta, keskimäinen ehdotus kirjassa on Ehrlichin vaatimus “voimakkaan hallinnollisen toimiston” perustamiseksi. Tämän mukaisesti: “Liittovaltion väestön ja ympäristön ministeriö (DPE) tulisi perustaa ja antaa sille tarpeeksi valtaa ottaa *mitä vain askelia jotka ovat tarpeellisia*, että saavutettaisiin kohtuullinen väestön lukumäärä Yhdysvaltojen sisällä ja että lopetettaisiin ympäristömme jatkuva heikentyminen.” (Tämä kirja oli kovassa huudossa, sattumoisin, Nixonin valtiokaudella.) Että emme heiluisi päätöksessämme, Ehrlich muistuttaa meitä että: “niiden *poliisivoimien*, jotka asetetaan ympäristön tuhoutumista vastaan täytyy kuulua voimakkaalle Väestön ja ympäristön ministeriölle joka on mainittu yllä” (Bookchinin korostus molemmissa lainauksissa). Onneksi “liiketalousyhteisölle”, Ehrlich lainaa J. J. Spengleriä näin “On siis korkea aika että talousvoimat lakkaavat pitämästä kurkea hyvänä entenä.”

The Population Bomb saa kliimaksinsa suosiollisessa kuvauksessa siitä mikä tunnetaan nyt “pelastusveneetiikkana.” Se on johdettu sodankäynnistä ja “ajatus on lyhyesti sanoen tällainen: kun kaatuneiden määrä kasvaa kenttäsairaalassa pisteeseen jossa kaikkia ei voida hoitaa rajoitetulla henkilöstöllä, joitain päätöksiä täytyy tehdä siitä kenet tullaan hoitamaan. Tähän tarkoitukseen on perustettu pelastusveneongelman luokittelujärjestelmä. Kaikki sisääntulevat kaatuneet laitetaan yhteen kolmesta kategoriasta. Ensimmäisessä luokassa ovat ne jotka kuolevat hoidosta huolimatta. Toisessa ovat ne jotka selviytyvät ilman hoitoakin. Kolmannessa ovat ne jotka voidaan pelastaa vain jos he saavat hoitoa.” Ennakko-oletus on siis että hoitokunta on “rajoitettu” ja diagnoosi on vapaa poliittisista huolenaiheista kuten maan liittolaissuhteesta kylmässä sodassa.

New Age malthuslaisten keskuudessa ei ole tehty yhtään yritystä ajatella ajatusten seuraamuksia, tai itseasiassa, kysyä mikä seuraa jostain lauseesta. Mikäli kaikilla elämänmuodoilla on sama “sisäinen arvo” kuten syväekologit väittävät, voimmeko antaa malariaa kantaville hyttysille tai tsetse kärpäsille saman “oikeuden” olla olemassa kuin annamme valaille ja harmaakarhuille? Voidaanko antaa bakteerin, joka uhkaa ajaa simpanssit sukupuuttoon, tehdä niin koska myös sillä on “sisäinen arvo” ja koska, kenties, ihmisten jotka voivat hallita simpanssien tappavaa tautia ei tulisi “tulla väliin” “Gaian” mystisiin toimiin? Kuka päättää sen mikä muodostaa ihmisille “oikeutetun” väliintulon luontoon ja mikä ei ole sitä? Missä määrin voi tietoista, järjestä-

ja moraalista ihmisten väliintuloa luontoon pitää vakavasti “luonnottomana”, varsinkin kun otetaan huomioon elämän laaja-alainen evoluutio kohti suurempaa subjektiivisuutta ja lopulta ihmisten älyllisyyttä? Missä määrin voi ihmiskuntaa itseään pitää yhtenä lajina kun yhteiskunnallista elämää hallitsee hierarkia ja herruuttaminen, ennakkoluulot sukupuolesta, luokkapohjainen riisto ja etninen sorto?

Tilastotiede ja yhteiskunta

Tilastotieteen ajattelu yhteiskunnallisin käsittein on aina vain tärkeämpää kun kysymme: tulisiko kapitalismina tunnettu kasva-tai-kuole-talous lakkaamaan ryöväämästä maapalloa jos maailman väestömäärää laskettaisiin kymmenykseen nykyisistä lukemista? Tulisivatko metsäyrittäjät, kaivosyrittäjät, öljykartellit ja agribisnekset tekemään mammuttipetäjä ja Douglas kuusimetsät turvallisemmiksi harmaakarhuille jos—ottaen huomioon kapitalismin tarpeen kerätä ja tuottaa sen itsensä takia—Kalifornian väestömäärä laskettaisiin miljoonaan?

Vastaus näihin kysymyksiin on selkeä ei. Suunnattomat biisonilaumat tuhottiin läntisiltä tasangoilta kauan ennen kuin maanviljelijät asettuivat sinne tai karjatilalliset alkoivat käyttämään niitä laajemmin, tai itseasiassa, kun Amerikan väestömäärä oli vain vähän päälle kuusikymmentä miljoonaa. Nämä suuret laumat eivät jääneet ihmisasutuksen jalkoihin, tai vielä vähemmän liikaväestön jalkoihin. Emme ole vielä selvittäneet sitä mikä on planeetan “kantokyky” edes laajoille ihmisväestöille, samalla tapaa kuin meiltä puuttuu varmuus, ottaen huomioon nykyisen saalistavan talousmuodon, siitä mikä muodostaa numeerisen tasapainon numeroiksi pelkistettyjen ihmisten ja jonkin ekologisen alueen välillä. Kaikki ne tilastot joita tilastotieteilijät tekevät nykypäivänä, ovat saaneet raskaan painolastin arvoista jotka jäävät tutkimatta, kuten joidenkin ihmisten halusta puhtaaseen “erämaahan”, pelkkään avoimeen maahan, idylliseen luontokäsitykseen tai viljellyn maan rakkauteen. Itseasiassa, ihmisten maut ovat vaihdelleet niin suuresti vuosisatojen myötä suhteessa siihen mikä muodostaa “luonnon”, että voimme hyvin kysyä onko koskaan “luonnollista” laskea ihmislaji—luonnonevoluution tuotos — pois käsityksistämme luonnosta, myös niin kutsutuista “puhtaista” erämaista.

Seuraava vaikuttaa suhteellisen selvältä: “erämaa” jota täytyy suojella ihmisten väliintulolta on jo valmiiksi ihmisten väliintulon tuotos. Se ei ole sen enempää “villi” mikäli sitä täytyy suojella kuin alkuperäiskansojen kulttuuri on aidosti alkuperäinen mikäli sitä täytyy suojella “sivistyksen” vaikutuksilta. Olemme jo kauan sitten jättäneet taaksemme sen kaukaisen maailman jossa puhtaasti biologiset seikat määräsivät evoluutiota ja planeetan lajien enemmistön kohtaloa. Kunnes nämä ongelmalliset osa-alueet, jotka vaikuttavat moderniin ajatteluun tilastotieteestä on selkeytetty ja niiden yhteiskun-

nalliset seuraamukset—tai itseasiassa perustat—ovat täysin tutkittuja, niin malthuslaiset työskentelevät teoreettisessa tyhjiössä ja täyttävät sitä äärimmäisen vaarallisilla ajatuksilla. On itseasiassa lyhyt askel siitä että kirjoittaa anti-semiittisiä kirjeitä juutalaisille turkistarhaajille “eläinten oikeuksien” nimien siihen että raapustaa hakaristejä juutalaisiin temppeleihin ja synagogiin.

Ekomyistikot, ekoteistit ja syväekologit luovat hyvin häiritsevän tilanteen kun he tuovat mukaan täysin sattumanvaraisia seikkoja keskusteluihin tilastotieteistä. “Gaia” on ihan mitä vain joku haluaa tehdä “hänestä”: demoninen kostaja tai rakastava äiti, homeostaattinen mekanismi tai mystinen henki; persoonallinen jumaluus tai panteistinen periaate. Kaikissa näissä rooleissa, “häntä” voidaan helposti käyttää edistämään ihmisvihamielistä viestiä lajin itsevihaamiselle tai vielä pahempaa, vihamielisyyteen kohti tiettyjä etnisiä ryhmiä ja kulttuureja—seuraamuksin joita ei voida ennalta nähdä edes “hänen” kaikkein rakastavimmissa, hyvää tarkoittavimmissa ja pasifistisimmissa kannattajissaan. Tämä on täysin sattumanvarainen puoli kaikessa ekomytisessä ja ekoteistisessä ajattelussa, jolta usein puuttuu kaikki yhteiskunnallinen sisältö, joka tekee New Agea tai “uutta paradigmaa” käsittelevistä keskusteluista ei ainoastaan häiritseviä vaan myös potentiaalisesti hyvin pahanenteisiä.